

BIJLAGE 1

ZEMBLA onthult: RIVM wil onderzoek naar milieurisico's kunstgrasvelden

11 OKTOBER 2017

LEESTIJD: 3 MINUTEN

Het RIVM en het ministerie van Infrastructuur en Milieu gaan onderzoek doen naar de milieurisico's van rubbergranulaat in kunstgrasvelden. *'Wij stellen een onderzoeksstrategie voor met bodem- en watermonsters rondom sportvelden'*, aldus het RIVM, in een reactie op bevindingen van ZEMBLA.

Toenmalig milieuminister Cramer stelde in 2007 bij haar besluit om het gebruik van rubbergranulaat toe te laten, dat de 'waterkwaliteitsbeheerder' moet controleren of er vervuiling optreedt rondom kunstgrasvelden. Uit onderzoek van ZEMBLA blijkt dat de afgelopen tien jaar door geen enkel Waterschap onderzoek is gedaan naar mogelijke vervuiling in het water of het slib van afwateringskanalen nabij kunstgrasvelden.

In ZEMBLA vertelt Jan Willem Boon, sportveldenadviseur van veel gemeenten in Nederland, dat hij onderzoek heeft gedaan naar bodemverontreiniging rondom kunstgrasvelden, veroorzaakt door de korrels die zich verspreiden buiten het veld.

Hij onderzocht tien velden in verschillende gemeenten en ontdekte dat de grond op sommige plekken in de bermen sterk verontreinigd is met zware metalen, zoals zink en kobalt.

Volgens bodemkundige Theo Edelman moeten de gemeenten waar die vervuiling wordt geconstateerd de bodem direct saneren. *'Zij overtreden artikel 13 van de Wet bodembescherming. Je mag de bodem niet verontreinigen en als je dat wel hebt gedaan moet je maatregelen nemen om dat ongedaan te maken.'*

Op vragen van ZEMBLA laat het RIVM nu weten dat er onderzoek komt naar het water en de bodem rondom kunstgrasvelden in Nederland. Directeur André de Jeu van de Vereniging Sport en Gemeenten juicht dat toe. Hij zegt in ZEMBLA: *'Wij zouden graag zien dat het ministerie opdracht geeft aan het RIVM, en mogelijk andere deskundigen, om ook onderzoek te doen naar de milieuvraagstukken. Zodat we als gemeenten ons daarop kunnen beroepen. Dan kunnen we zeggen: dat is goed onderzocht en we volgen het RIVM.'*

Bodemsaneringen

ZEMBLA ontdekte ook dat op veel plekken onder kunstgrasmatten sprake is van bodemverontreiniging. In het verleden blijken veel velden aangelegd met vermalen autobanden onder het kunstgras, meestal gemengd met zand of lava.

ZEMBLA heeft twintig onderzoeksrapporten in handen waaruit blijkt dat onder die velden verontreiniging is aangetroffen.

In meerdere gevallen gaat het om *'ernstige verontreiniging'*. In verschillende rapporten wordt gesteld: *'De concentratiegrens, waarboven potentiële ernstige risico's voor het ecosysteem of de mens kunnen optreden, wordt overschreden.'*

Er zijn in Nederland ongeveer 1800 velden, voor hockey, voetbal en korfbal, met vermalen autobanden in de onderlaag.

De kosten voor het saneren van de vervuilde grond kunnen oplopen tot honderdduizend euro per veld. Gemeenten komen zo voor onverwachte kosten te staan. *'Ik denk niet dat ze dat van tevoren wisten, dit is nooit de bedoeling geweest'*, aldus André de Jeu van de VSG.

Komende uitzending: 'Tot op de bodem'

4 OKTOBER 2017

LEESTIJD: 2 MINUTEN

Het gebruik van rubbergranulaat van oude autobanden in kunstgrasvelden is mogelijk milieuvervuilend. Er komen stoffen uit het granulaat vrij die in bodem en water terecht kunnen komen, waaronder zink en minerale oliën.

In het afgelopen jaar besteedde ZEMBLA twee maal aandacht aan de mogelijke gezondheidsrisico's van het rubbergranulaat. Mede naar aanleiding van die uitzendingen deed het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) nader onderzoek naar het rubbergranulaat. Dat nam de discussie over de gezondheidsrisico's niet helemaal weg, maar het RIVM wees er ook op dat er milieurisico's aan het gebruik van het rubbergranulaat kleven. Veel eerder al, in 2007, heeft het RIVM hier ook al op gewezen.

In ons land liggen inmiddels enkele duizenden velden met rubbergranulaat. Iedere zomer worden tientallen van die velden gerenoveerd. ZEMBLA onderzocht of er onder die kunstgrasvelden inderdaad bodemverontreiniging is opgetreden.

Dit voorjaar brachten de vier grote steden en brancheorganisatie BSNC een onderzoeksrapport uit, waaruit blijkt dat veel van de rubber korrels die op de kunstgrasmatten liggen verspreid raken in de omgeving. Wat betekent deze verspreiding van het rubber voor bodem en water?

ZEMBLA onderzoekt: wie zijn er verantwoordelijk voor de mogelijke milieuschade en hoe gaan de gemeenten, de bandenbranche en de aannemers die kunstgrasvelden aanleggen hiermee om?

Tot op de bodem: woensdag 11 oktober om 21:15 op NPO2.